

Programma Voor elkaar!

Samenwerken om de positie van mensen met een (chronische) ziekte of beperking te verbeteren

Leeswijzer

In deze brochure vertellen wij waar het ZonMw-programma voor projectsubsidies
Voor elkaar! over gaat.

Hoe wij het programma uitvoeren. Hoe een subsidieaanvraag eruit ziet. Wie een aanvraag
kunnen doen. Hoe projecten aangevraagd kunnen worden. En hoe de beoordeling van
subsidieaanvragen in zijn werk gaat. Deze onderdelen zie je terug in de inhoudsopgave.

Inhoud

Voor elkaar! Een nieuw programma bij ZonMw 2

Waar gaat het programma over?

Het programma Voor elkaar! op hoofdlijnen 4

Hoe zit het programma in elkaar? Wat zijn de thema's? Wie zijn er betrokken? Hoe werken we samen?

Projectsubsidies: hoe zit dat? 7

De 2 invalshoeken. Subsidieoproepen op maat. Eenvoudige procedures. Ondersteuning.

Hoe vraag ik een project aan? 10

Waar moet je aan voldoen? Hoe gaat het in zijn werk?

De beoordeling van projectaanvragen 12

Hoe ziet de beoordeling eruit? Uitleg van de verschillende stappen van de beoordelingsprocedure.

Begrippenlijst 15

Over ZonMw 17

Wat is ZonMw? Wat vindt ZonMw belangrijk?

Thema's over gezondheid en meedoen in de samenleving 18

Lijst met thema's die gaan over gezondheid en meedoen in de samenleving.

Meer informatie 19

Lijst met handige links

Voor elkaar! Een nieuw programma bij ZonMw

De samenleving verandert. Ook organisaties die opkomen voor mensen met een (chronische) ziekte, beperking of psychische aandoening zijn voortdurend in ontwikkeling. Het lid worden van een organisatie is bijvoorbeeld niet meer vanzelfsprekend. Er ontstaan allerlei nieuwe manieren om iets voor de doelgroep te bereiken.

Het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) heeft ZonMw gevraagd voor deze organisaties een programma op te stellen voor projectsubsidies dat rekening houdt met deze ontwikkelingen. En waarbij die projecten worden uitgevoerd waaraan de doelgroep daadwerkelijk behoefte heeft. En de projecten daadwerkelijk leiden tot concrete verbeteringen voor de doelgroep.

Samen met alle betrokken organisaties: doen en leren

ZonMw geeft het programma vorm samen met alle organisaties die opkomen voor mensen met een (chronische) ziekte, beperking of psychische aandoening. En met de 3 grote landelijke koepels, Patiëntenfederatie Nederland, MIND en Leder(in). Ook met experts op het gebied van belangenbehartiging en innovatie.

Al doende leren wij in het programma met elkaar en van elkaar. Dit betekent dat Voor elkaar! een programma in ontwikkeling is.

Geregeld bekijken we met elkaar of we nog op de goede weg zitten en wat er nog niet aan bod is gekomen. Als we nieuwe inzichten hebben opgedaan, kunnen we zo nodig de koers veranderen.

Binnen het programma worden nieuwe criteria opgesteld voor over 'bereik en impact'. VWS wil de nieuwe criteria gebruiken in het beleidskader vanaf 2023. Al doende werken we met elkaar tijdens het programma aan deze nieuwe criteria.

Bereik

Als we het over 'bereik' hebben, gaat het erom dat je ernaar streeft met een project iets te bereiken voor zo veel mogelijk mensen uit de doelgroep. Bij voorkeur voor een doelgroep die breder is dan de eigen achterban, dus breder dan de leden van de organisatie.

Impact

Met impact bedoelen wij dat er aantoonbaar iets verbetert voor mensen met een (chronische) ziekte, beperking of psychische aandoening. Of dat nu in de zorg is of in het dagelijks leven, bijvoorbeeld op het werk, op school of in de vrije tijd.

Meer dan zorg alleen

We vinden het daarnaast belangrijk dat er niet alleen aandacht is voor zorg en ondersteuning, maar ook voor meedoen in de samenleving, bijvoorbeeld op het werk, op school of onderweg.

ZonMw werkt samen met PGOsupport. PGOsupport is kennis- en adviespartner voor partijen die zich inzetten voor cliëntgerichte zorg en welzijn. PGOsupport kan organisaties die een project indienen, helpen bij het opstellen van een projectaanvraag en bij het werken aan bereik en impact in een project.

Het programma Voor elkaar! op hoofdlijnen

Voor wie is dit programma?

Het programma van projectsubsidies Voor elkaar! is specifiek bedoeld voor alle organisaties die opkomen voor mensen met een (chronische) ziekte, beperking of psychische aandoening en hun naasten. Deze organisaties kunnen een projectaanvraag indienen.

Grote en kleine organisaties komen in aanmerking. Organisaties met betaald personeel of met vrijwilligers. Wel of geen lid van een van de koepels, Patiëntenfederatie Nederland, leder(in) of MIND. In alle vormen. Van vereniging, samenwerkingsverband, tot netwerk of platform. Landelijk werkend of lokaal, regionaal of internationaal.

Doelen

Binnen het programma Voor elkaar! streven we ernaar om de positie van mensen met een (chronische) ziekte, beperking of een psychische aandoening te versterken.

Dit gebeurt door:

- projecten uit te voeren waarmee organisaties voor mensen met een (chronische) ziekte, beperking of psychische aandoening hun doelstellingen kunnen bereiken,
- samen te werken op thema's over gezondheid en meedoen in de samenleving,
- samen te werken aan een patiëntenbeweging die meegaat met de tijd,
- samen criteria over bereik en impact te ontwikkelen.

Met elkaar!

Voor de start van het programma zijn er werkbijeenkomsten georganiseerd. ZonMw heeft organisaties en betrokken personen gesproken en een enquête gehouden. Dat heeft een lijst met thema's en onderwerpen opgeleverd die in het programma aan bod kunnen komen. Tijdens het programma gaan we met elkaar in gesprek op welke van deze thema's projecten aangevraagd kunnen worden en in welke volgorde.

In het programma gaan we aan de slag. Dat betekent: doen, ervaringen uitwisselen en (daarvan) leren.

- 1 Lessen over bereik: hoe kun je met een project iets bereiken voor zo veel mogelijk mensen uit je doelgroep. Bij voorkeur zelfs breder dan je eigen achterban.
- 2 Lessen over impact: wat is er nodig om de positie van mensen met een (chronische) ziekte, beperking of psychische aandoening daadwerkelijk te verbeteren.

Dat gebeurt door *in* projecten samen te werken met alle organisaties die baat hebben bij de uitkomsten. En dit doen we door *tussen* projecten ervaringen uit te wisselen, bijvoorbeeld in bijeenkomsten die ZonMw organiseert.

Op deze manier werken we samen aan criteria voor bereik en impact die bruikbaar zijn voor toekomstige subsidies. En leren de projecten van elkaar om tot nog betere resultaten te komen.

Uitwisselen van ervaringen

Ervaringen uitwisselen gebeurt onder andere in bijeenkomsten. In deze bijeenkomsten ontmoeten de projecten en andere betrokkenen elkaar. Uitwisseling tussen projecten kan ook online gebeuren, bijvoorbeeld in een Facebook-groep.

Een speciale verslaggever zal tips, goede voorbeelden en ervaringen verzamelen en voor iedereen (online) beschikbaar stellen in de vorm van tekst en beeld (foto's en filmpjes).

Resultaten uit de projecten worden tussentijds verzameld en gepubliceerd in nieuwsbrieven en op de website van Voor elkaar! Op de website komen rubrieken zoals, 'Zo bereiken wij impact', 'Samenwerken doe je zo', 'Dit heb ik er aan: het verhaal van een gebruiker' en 'Hoe doe je dat?'. Zo kunnen zowel de projecten als ZonMw al tijdens het programma van geleerde lessen profiteren.

Meegaan met een veranderende samenleving

De samenleving verandert. Het lid worden van een patiëntenvereniging is niet meer vanzelfsprekend. Naast de verenigingen die al langer bestaan, ontstaan er nieuwe initiatieven. Deze nieuwe initiatieven zijn vaak anders georganiseerd, bijvoorbeeld als netwerken of online platforms. Organisaties werken tegenwoordig ook steeds meer regionaal. Om bijvoorbeeld invloed uit te oefenen op het beleid van een gemeente.

Tegelijkertijd neemt de vraag naar de inzet van ervaringsdeskundigen in onderzoek, beleid en zorg toe. En het gaat mensen met een (chronische) ziekte, beperking of psychische aandoening niet alleen meer om gezondheid, maar ook om meedoen aan de samenleving, van wonen tot vrije tijd. Niet aan de zijlijn staan, maar zelf aan het roer staan en je steentje bijdragen.

Binnen het programma Voor elkaar! gaan we met elkaar bekijken hoe diverse organisaties voor mensen met een (chronische) ziekte, beperking of psychische aandoening hun doelen bereiken. En wat het beste werkt. Door van elkaar te leren, kan de patiëntenbeweging een stap vooruit maken.

Vernieuwing

In het bijzonder moet er binnen het programma ruimte zijn voor initiatieven, organisaties met vernieuwende activiteiten en/of werkwijzen. Want we leven in een tijd waarin mensen elkaar ook buiten de meer traditionele patiënten- en cliëntenorganisaties weten te vinden. Juist deze vernieuwende initiatieven kunnen inzichten opleveren hoe je meer mensen kunt bereiken. En zo je impact kunt vergroten.

Aandoeningsoverstijgend

In het programma is ruimte voor projecten die gaan over thema's die 'aandoeningsoverstijgend' zijn. Hoe kun je tot resultaten komen die ook iets opleveren voor een bredere achterban dan de leden van je organisatie. Of voor mensen met een andere ziekte, beperking of aandoening. Resultaten die ook echt bruikbaar zijn voor zorgverleners, behandelaars, begeleiders, gemeenten, beleidsmakers.

Door deze invalshoek ligt het accent meer op de kwaliteit van het leven in plaats van op de ziekte, beperking of aandoening. Het gaat om levensbrede thema's zoals zorg en welzijn, wonen, werken, onderwijs, vrije tijd en vervoer en de toegankelijkheid van voorzieningen en gebouwen. Samengevat gaat het om 'thema's over gezondheid en meedoen in de samenleving'.

Wat zijn thema's in dit programma?

In de voorbereiding voor het programma Voor elkaar! zijn we in gesprek gegaan met mensen met een (chronische) ziekte, beperking of een psychische aandoening en met belangenorganisaties. Om te weten te komen wat de belangrijkste thema's zijn.

In al deze ontmoetingen kwam naar voren dat we het niet alleen moeten hebben over de medische kant van de ziekte of beperking. Iemand is veel meer dan alleen zijn of haar ziekte of beperking. Dit sluit aan bij de uitgangspunten van het VN-Verdrag voor mensen met een beperking. Daarin staat dat dat mensen met een beperking mee moeten kunnen doen in de samenleving.

Verderop is een overzicht met thema's opgenomen. Tijdens het programma wordt met elkaar bepaald welke thema's wanneer aan bod komen.

Projectsubsidies: hoe zit dat?

Projectsubsidies: 2 invalshoeken

In de projectsubsidies van Voor elkaar! draait het om 2 invalshoeken:

- 1 projecten voor thema's rond 'gezondheid en meedoen in de samenleving',
- 2 vernieuwende activiteiten en/of werkwijzen.

Binnen alle projecten gaat het om het ontwikkelen van nieuwe criteria voor bereik en impact.

Het programma start met ingang van 2019 en duurt tot en met 2022. VWS stelt elk jaar 4 miljoen euro ter beschikking voor de uitvoering van het programma Voor elkaar! In elke subsidieoproep wordt aangegeven wat het totaalbedrag is en wat er maximaal per project kan worden aangevraagd.

Korte eenvoudige procedures

ZonMw maakt het indienen van een subsidieaanvraag zo eenvoudig mogelijk. De subsidieoproep is in begrijpelijke taal geschreven. Het formulier voor de subsidieaanvraag is kort. De invulvelden voor de criteria bestaan uit het beantwoorden van concrete vragen.

Om het aanvragers zo makkelijk mogelijk te maken, geldt een verkorte beoordelingsprocedure door ZonMw. De beoordeling van de ingediende aanvragen duurt maximaal 8 weken.

Aanvragers krijgen de tijd

Voordat een subsidieronde opengaat is er een informatiebijeenkomst. En wij maken het organisaties mogelijk met elkaar kennis te maken en samenwerking te zoeken.

Daarna gaat de subsidieronde open en krijgen organisaties 8 weken de tijd om een aanvraag in te dienen.

Tijdens de uitvoering van projecten vragen we tussentijds geen verslagen op, zoals normaal wel gebeurt. Informatie over de voortgang haalt ZonMw zelf op.

Aanvragers krijgen begeleiding

ZonMw werkt samen met PGOsupport om te zorgen voor begeleiding bij het opstellen van de aanvraag voor een projectsubsidie. PGOsupport biedt een aanbod op maat aan, bijvoorbeeld trainingen. Daarnaast is het mogelijk om begeleiding of advies te krijgen om te werken aan impact.

Volgen van de projecten en evaluatie van het programma

Tijdens het gehele programma Voor elkaar! lopen er onderzoeken mee waarin de projecten worden gevolgd. Ook haalt ZonMw (tussen)resultaten op, door de inzet van een verslaggever en het organiseren van bijeenkomsten

Ervaringen met bereik en impact

Eén onderzoek bekijkt aan de hand van de ervaringen in de projecten hoe de criteria voor bereik en impact moeten worden gedefinieerd. De uitkomsten van dit onderzoek moeten leiden tot criteria voor het beleidskader van VWS voor subsidies voor patiënten- en gehandicaptenorganisaties vanaf 2023.

Vernieuwing in beeld

Het andere onderzoek brengt in kaart welke vormen van patiënten- en gehandicapten-organisaties, platforms en netwerken er zijn en hoe deze hun doelen bereiken. Wat kunnen we daaruit leren over bereik en impact?

Alle projecten werken mee aan de onderzoeken, maar worden niet onnodig belast met vragenlijsten en rapportages. De meeste informatie wordt opgehaald in bijeenkomsten, waar tegelijkertijd ook weer veel te leren valt voor de projecten zelf.

Hoe vraag ik een project aan?

Welke organisaties kunnen een project indienen?

- Bestaande organisaties die opkomen voor mensen met een (chronische) ziekte, beperking of psychische aandoening, zoals verenigingen, stichtingen (ook wel patiënten- en gehandicaptenorganisaties, pg-organisaties of cliënten- en patiëntenorganisaties genoemd).
- Vernieuwende organisatievormen en initiatieven, zoals een netwerk, platform of (online)groep.
- Organisaties, platforms of netwerken gericht op ondersteuning van mantelzorgers/ naasten van iemand een (chronische) ziekte, beperking of psychische aandoening.

Het maakt dus niet uit of de organisatie

- instellingssubsidie van VWS ontvangt
- lid is van een koepel of netwerkorganisatie
- lokaal, regionaal, landelijk actief is, of internationaal samenwerkt.

In het programma is ook ruimte voor organisaties die opkomen voor mensen met zeldzame ziektes. Dat kan bijvoorbeeld in projecten waarin zij internationale samenwerking zoeken.

Er kan géén subsidieaanvraag worden ingediend door de 3 landelijke koepels:

Patiëntenfederatie Nederland, leder(in) en MIND. Zij kunnen wél door de organisatie die de aanvraag doet, betrokken worden bij een project. Bijvoorbeeld om mee te denken over de toepassing van een product, dienst of resultaat.

Subsidieoproepen worden herhaald

De specifieke eisen waaraan een project moet voldoen, staan per subsidieoproep omschreven. Vanaf 2019 is het twee keer per jaar mogelijk om een subsidieaanvraag in te dienen, aan het begin van het jaar en halverwege het jaar. Zodat iedere aanvrager een geschikt moment krijgt om een project in te dienen.

Subsidieoproepen op maat

Om alle organisaties, groot en klein, meer traditioneel of vernieuwend, met betaald personeel of met vrijwilligers, een kans te geven, organiseren we brede subsidieoproepen op meerdere thema's. En specifieke rondes, bijvoorbeeld op 1 thema of voor 1 doelgroep. Kortom subsidieoproepen op maat.

Niet alle subsidieoproepen zijn al ingevuld

Ervaringen en nieuwe inzichten die we met elkaar opdoen, worden verwerkt in latere subsidieoproepen. ZonMw vult dus bewust niet meteen tot eind 2022 alle subsidieoproepen in.

Bekendmaking

ZonMw kondigt een subsidieoproep aan via diverse kanalen:

- website ZonMw: www.zonmw.nl/nl/subsidies
- de ZonMw-Nieuwsbrief
- sociale media (Facebook, LinkedIn, Twitter)
- e-mails aan belangstellenden
- organisaties zoals PGOsupport en de koepels: Patiëntenfederatie Nederland, leder(in) en MIND

Samenwerken in een projectgroep

Bij het indienen van de subsidieaanvraag moet de samenstelling van de projectgroep bekend zijn. Aanvrager van een subsidieoproep is een organisatie die opkomt voor mensen met een (chronische) ziekte, beperking of psychische aandoening. Het gaat om samenwerken in het project met alle organisaties die eraan bijdragen dat het product of dienst een succes wordt, en dus impact heeft.

Daarom is het belangrijk om meteen na te denken wie er mee gaan doen. Denk daarbij aan de groep die het product, dienst of resultaat gaat gebruiken. Wie de gebruikers precies zijn, is afhankelijk van het product, de dienst of het resultaat waar het om gaat. Gebruikers zijn bijvoorbeeld: professionals in de zorg (zoals huisartsen, verzorgenden en verpleegkundigen), mensen uit het onderwijs, werkgevers, verzekeraars, gemeenteambtenaren, of mensen met een (chronische) ziekte, beperking of psychische aandoening zelf.

Duur van het project

De aanvrager geeft in de subsidieaanvraag aan hoeveel tijd nodig is om het doel van het project te bereiken. Bijvoorbeeld als een product nog in de kinderschoenen staat, heb je meer tijd nodig dan wanneer er al resultaten zijn bereikt.

Uit welke stappen bestaat een subsidieoproep?

	Wat
Vooraf	Voorlichtingsbijeenkomst(en) + gelegenheid om samenwerking te zoeken.
Stap 1	Belangstelling om project in te dienen per e-mail kenbaar maken aan ZonMw (om in te kunnen schatten hoeveel aanvragen er komen en zo de beoordelingsfase goed in te kunnen richten).
Stap 2 (8 weken)	De subsidieoproep staat open om projecten in te dienen. Ook voor mensen die stap 1 niet hebben genomen. Vanaf nu werken indieners aan hun subsidieaanvraag. De deadline om in te dienen staat in de oproep.
	Beoordeling door ZonMw in 8 weken (stap 3 t/m 5).
Stap 3	Algemene check (is alles compleet) door ZonMw en doorsturen projectaanvragen naar beoordelingswerkgroep.
Stap 3	Vorbereiding en beoordeling door beoordelingswerkgroep: feedback naar de aanvrager.
Stap 4	Reactie van de aanvrager op vragen en opmerkingen van beoordelaars. Hiermee kan het projectvoorstel worden verhelderd. ZonMw vraagt de reactie op.
Stap 5	Vorbereiding en beoordeling door commissie. Projecten ingediend binnen dezelfde subsidieoproep worden met elkaar vergeleken op mate waarin ze voldoen aan de gestelde eisen en criteria. Advies wordt voorgelegd aan bestuur ZonMw. Bestuur neemt besluit.

De beoordeling van subsidieaanvragen

Hoe worden de projecten door ZonMw beoordeeld?

De beoordeling van een subsidieaanvraag gebeurt op basis van de eisen en criteria die staan in de subsidieoproep. Criteria voor relevantie en kwaliteit, bereik en impact gelden voor alle subsidieoproepen. Daarnaast wordt gekeken welke samenwerkingspartners bij het project betrokken zijn.

In elke afzonderlijke subsidieoproep wordt ook nog een aantal specifieke criteria en eisen gesteld. Bijvoorbeeld over wie een aanvraag kunnen indienen, wat specifieke doelstellingen of thema's zijn, het beschikbare budget per project, de maximale looptijd van een project, het beoordelingstraject en het tijdsplan.

Toelichting op de beoordelingsprocedure

Nadat de subsidieaanvraag is ingediend, bekijkt allereerst een beoordelingswerkgroep de afzonderlijke aanvragen.

ZonMw stuurt de beoordeling vervolgens naar de aanvrager voor een reactie.

Daarna gaat de programmacommissie van Voor elkaar! op basis van de aanvraag, de beoordeling van de werkgroep én de reactie van de aanvrager alle aanvragen met elkaar vergelijken. Ze toetsen de aanvraag aan de eisen en criteria uit de subsidieoproep. Daarna adviseren ze het bestuur van ZonMw welke projecten wel of niet in aanmerking komen voor de subsidie. Het bestuur van ZonMw bepaalt welke projecten geld krijgen.

De beoordelingswerkgroep en de programmacommissie zijn samengesteld uit mensen met verschillende expertise en ervaring. Bijvoorbeeld ervaringsdeskundigen, mensen met kennis over nieuwe organisatievormen of met kennis over organisaties van vrijwilligers of burgers. Als een expert of commissielid betrokkenheid heeft met (iemand uit) de projectgroep of met de totstandkoming van de aanvraag, dan wordt deze persoon uitgesloten van de beoordeling.

De algemene beoordelingscriteria

Het is de bedoeling dat een project een product, dienst of resultaat oplevert dat er voor de doelgroep echt toe doet. Het project moet tot een positieve verandering leiden. Met andere woorden het resultaat moet impact hebben. Om dat te toetsen worden alle subsidieaanvragen beoordeeld op een aantal criteria. ZonMw heeft de criteria over bereik en impact ondergebracht in 2 categorieën, namelijk relevantie en kwaliteit.

Relevantie

- Sluit het ingediende project aan bij de behoefte van de toekomstige gebruiker of doelgroep/achterban?
- Is het gestelde doel relevant en betekenisvol is voor de doelgroep: zit men hier op te wachten?
- Welke groepen profiteren van het product, de dienst, het resultaat?
- Om welke aantallen of percentages gaat het?
- Maakt de doelgroep deel uit van de projectgroep?
- Draagvlak: staat de doelgroep achter het project?

Kwaliteit

- Is wat je gaat ontwikkelen wel de oplossing voor de vraag/het probleem?
- Is de juiste en benodigde expertise in huis gehaald om het project uit te voeren? Wordt er in het project samengewerkt met alle organisaties en personen die nodig zijn om het project tot een succes te maken?
- Past de gekozen aanpak bij het probleem en het gestelde doel?
- Levert het project een concreet product, dienst of resultaat op?
- Zijn er activiteiten om het product ook echt te laten gebruiken?
- Is de gekozen aanpak haalbaar in, tijd, geld, menskracht en belastbaarheid van mensen?

Welke projecten passen niet bij het programma Voor elkaar! ?

Sommige projecten passen niet bij de doelstelling van Voor elkaar!

Uiteraard is ZonMw (samen met PGOsupport) bereid om mee te denken over andere bronnen van financiering.

Er kunnen géén projecten worden ingediend over:

- ontwikkeling van een richtlijn of kwaliteitsstandaard, kwaliteitstoetsing of het ontwikkelen van indicatoren,
- meedoen van ervaringsdeskundigen in wetenschappelijk onderzoek,
- (medisch) wetenschappelijk onderzoek of zorgonderzoek voor een specifieke ziekte, beperking of aandoening, zoals onderzoek naar diagnostiek of behandeling,
- promotieonderzoek,
- zorgkosten: er kunnen geen kosten worden opgevoerd die worden bekostigd uit financiering door verzekeraars of gemeenten,
- scholing en trainingsactiviteiten die door PGOsupport of een andere organisatie worden aangeboden,
- activiteiten die al staan omschreven in het activiteitenplan voor instellingssubsidie VWS,
- activiteiten die in een ander project lopen of zijn gerealiseerd.

Over onderzoek: het opdoen van nieuwe kennis, kan wel onderdeel zijn van een project.

Maar alleen als het een van de stappen is die nodig zijn om het doel van het project te behalen.

Interesse om onderzoek te doen?

Binnen het programma Voor elkaar! is het niet mogelijk om een onderzoeksproject aan te vragen. ZonMw heeft andere programma's die interessant kunnen zijn voor organisaties voor mensen met een (chronische) ziekte, beperking of psychische aandoening die onderzoek willen doen.

Kijk welke subsidieoproepen er open staan op de website van ZonMw:

www.zonmw.nl/nl/subsidies

Begrippenlijst

Onderstaande begrippen komen voor in de tekst. Hier worden ze kort toegelicht.

Aandoeningsoverstijgend

Thema's die relevant zijn voor de brede groep van mensen met een (chronische) ziekte, beperking of psychische aandoening. Dit zijn meestal onderwerpen die te maken hebben met het dagelijks leven, meedoen in de samenleving, naast zorg en ondersteuning. Op alle mogelijke gebieden.

Bereik

Hoe kun je met een project iets bereiken voor zo veel mogelijk mensen uit je doelgroep, bij voorkeur breder dan de eigen achterban.

Beoordelingswerkgroep

De beoordelingswerkgroep beoordeelt afzonderlijke aanvragen op de voorwaarden, eisen en criteria uit de subsidieoproep. Zij stellen vragen ter verduidelijking aan de aanvrager voordat de aanvraag doorgaat naar de programmacommissie.

Beoordelingscriteria

Een subsidieaanvraag wordt beoordeeld op de inhoud, eisen en voorwaarden van de subsidieoproep én op de criteria relevantie, kwaliteit, bereik en impact. Meer uitleg over deze criteria staat in de tekst. Per subsidieoproep kunnen binnen deze criteria andere accenten liggen.

Impact

Met impact bedoelen wij dat er aantoonbaar iets verbetert voor mensen met een (chronische) ziekte, beperking of een psychische aandoening.

Organisaties die opkomen voor mensen met een (chronische) ziekte, beperking of psychische aandoening

Ook wel patiënten- en gehandicaptenorganisaties, pg-organisaties, belangenorganisaties of patiënten- en cliëntenorganisaties genoemd. Omdat mensen met een ziekte, beperking of aandoening méér zijn dan hun ziekte, beperking of aandoening, vermijden wij zoveel mogelijk de term 'patiënt', 'cliënt' of 'gehandicapte'. Wij hebben het in de tekst over 'organisaties die opkomen voor mensen met een (chronische) ziekte, beperking of psychische aandoening'.

PGOsupport

PGOsupport is een organisatie die advies geeft en opleidingen verzorgt voor mensen en organisaties in zorg en welzijn. PGOsupport is een belangrijke samenwerkingspartner in dit programma. Zij zorgen voor de begeleiding bij het opstellen en aanvragen van een project-subsidie. En ze werken samen met ZonMw bij het organiseren van diverse bijeenkomsten. Meer informatie over PGOsupport: www.pgosupport.nl

Programma

ZonMw voert opdrachten uit binnen programma's. Meestal komt de opdracht van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS). Daarvoor krijgt ZonMw een budget van VWS. In een programma wordt gedurende een aantal jaar kennis opgedaan over een bepaald onderwerp. Bijvoorbeeld onderzoek naar de gevolgen van de vergrijzing. Of de vraag: hoe helpen we mensen met een beperking om beter mee te doen in de samenleving? Of ZonMw laat zorgverleners kennis verzamelen over betere behandelmethoden. Voor elkaar! is een van de ZonMw-programma's.

Programmacommissie

De programmacommissie is op hoofdlijnen verantwoordelijk voor de inhoud en voortgang van het programma. Zij beslissen uiteindelijk welke subsidieoproepen worden opengesteld. En zij vergelijken alle ingediende subsidieaanvragen met elkaar op basis, van de eisen, voorwaarden en criteria van die specifieke subsidieoproep. Daarna adviseren zij het bestuur van ZonMw over wel of niet honoreren van subsidieaanvragen. Ze nemen daarin het advies van de werkgroep mee, en de reactie van de aanvrager op hun advies.

Project

Als een subsidieoproep open staat, kunnen geïnteresseerden een aanvraag indienen om een project uit te voeren. Een project wordt uitgevoerd door een projectgroep waarin betrokkenen zitten die nodig zijn om het doel van het project te bereiken. Bijvoorbeeld onderzoekers, een of meer zorginstellingen, ervaringsdeskundigen, een onderwijsinstelling, vertegenwoordigers van een gemeente. Een onafhankelijke commissie maakt een selectie van de projectvoorstellen. Zij krijgen daarbij advies van andere beoordelaars. Bijvoorbeeld een panel met ervaringsdeskundigen, of een werkgroep van experts uit wetenschap en praktijk.

Projectsubsidie

In het programma Voor elkaar! gebruiken we de term 'projectsubsidies' om het verschil aan te geven met 'instellingssubsidies'. Voor tijdelijke, afgebakende projecten zijn er voor de periode 2019–2022 bij het ZonMw-programma Voor elkaar! projectsubsidies aan te vragen. Instellingssubsidies op grond van het beleidskader subsidiëring patiënten- en gehandicaptenorganisaties 2019–2022 moeten bij het ministerie van VWS worden aangevraagd.

Subsidieoproep

ZonMw voert een programma uit door geregeld subsidieoproepen te doen. Dan kunnen projectaanvragen worden ingediend. Een subsidieoproep kan een breed thema hebben of een meer specifiek onderwerp. In de subsidieoproep staan zaken zoals het onderwerp/thema, voor wie de oproep is bedoeld, eisen, voorwaarden, het maximale bedrag dat aangevraagd kan worden, en wanneer de aanvraag uiterlijk ingediend moet worden.

Over ZonMw

ZonMw stimuleert dat de gezondheidszorg verbetert met behulp van subsidieprogramma's. Deze programma's gaan vaak over onderzoek, maar kunnen ook direct gericht zijn op verbetering in de praktijk. Binnen een programma kunnen organisaties een project aanvragen. Dit doen zij door te reageren op een subsidieoproep. De projectaanvragen worden door een onafhankelijke commissie beoordeeld. De beste aanvragen ontvangen geld om hun project uit te voeren. De opdrachtgever van ZonMw is meestal het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS).

Waar komt de naam van het programma 'Voor elkaar!' vandaan?

Het programma heeft de naam Voor elkaar! gekregen om twee redenen.

- 1 Voor elkaar drukt niet alleen uit dat organisaties zich inzetten voor de mensen die zij vertegenwoordigen. Het betekent ook dat de organisaties meer voor elkaar kunnen betekenen door de krachten te bundelen en van elkaar te leren.
- 2 De andere betekenis ligt in de uitdrukking 'iets voor elkaar krijgen'. Doel van het programma is dat organisaties gezamenlijk veel voor elkaar krijgen met als doel de positie van mensen met een (chronische) ziekte, beperking of psychische aandoening te versterken.

Wat vindt ZonMw belangrijk

Mensen staan centraal

In de projecten die wij financieren staan mensen met een (chronische) ziekte, beperking of psychische aandoening centraal. Daarom zorgen we er vanaf het begin voor dat zij en hun naasten meedoen in het programma, en in de projecten. Dit vergroot de kans dat de uitkomsten uit projecten bruikbaar zijn in de praktijk.

Wat kun je wél

Regie over je eigen leven hebben is belangrijk. We gaan daarom uit van wat mensen wél kunnen. De nadruk ligt dus op kwaliteit van leven en meedoen in de samenleving van mensen met een (chronische) ziekte, beperking of psychische aandoening.

VN-Verdrag

Voor mensen met een beperking zijn er op tal van gebieden in het leven nog drempels. Het 'VN-Verdrag inzake de rechten van personen met een handicap' moet daar verbetering in brengen. Wij leveren een bijdrage aan de uitvoering van het VN-Verdrag. We sluiten ons aan bij de doelen die in het verdrag staan. Belangrijk is dat mensen met een beperking of (chronische) ziekte gewoon mee kunnen doen in de maatschappij.

Meer dan zorg

Gezondheidszorg verbeteren is één ding. Voor patiënten zijn naast zorg en welzijn ook mobiliteit, werken, wonen, onderwijs en vrije tijd belangrijke onderwerpen.

Verbetering in de praktijk

Vanaf het eerste begin houden we er rekening mee wie iets met de uitkomsten uit projecten moeten doen. De kennis moet concrete oplossingen opleveren, die echt werken in de praktijk. Zo zorgen we dat mensen écht voordeel hebben van de uitkomsten uit de projecten in hun dagelijks leven. Kortom impact!

Bijlage: thema's over gezondheid en meedoen in de samenleving

Hier onder staan thema's die door betrokkenen zijn genoemd in een schema gezet. Tijdens het programma wordt met elkaar bepaald welke thema's wanneer aan bod komen.

Thema's	
Lichaamsfuncties, zoals	<ul style="list-style-type: none"> – persoonlijke verzorging, hygiëne – medische verzorging – voeding
Mentale functies, zoals	<ul style="list-style-type: none"> – cognitief functioneren – emotionele toestand – eigenwaarde/zelfrespect – veerkracht
Kwaliteit van leven, zoals	<ul style="list-style-type: none"> – zinvol leven, ertoe doen – waardigheid – welbevinden – eigen regie – autonomie – eenzaamheid, sociaal leven
Dagelijks functioneren, zoals	<ul style="list-style-type: none"> – wonen – mobiliteit/vervoer – voorzieningen – toegankelijkheid – sociaal netwerk/mensen om je heen – zelfmanagement – financiële mogelijkheden
Zorg en behandeling, zoals	<ul style="list-style-type: none"> – zorg – informele zorg/mantelzorg – diagnostiek – behandeling – begeleiding
Meedoen in de samenleving, zoals	<ul style="list-style-type: none"> – op het werk – in het onderwijs – in je vrije tijd: sport, cultuur, sociale activiteiten

Meer informatie

Voor meer uitleg en achtergrondinformatie over het programma, de voorbereidingen en andere betrokken organisaties zie hier onder.

Meer over het programma Voor elkaar!

<https://www.zonmw.nl/nl/onderzoek-resultaten/gehandicapten-en-chronisch-zieken/voor-elkaar/>

Veelgestelde vragen over projectsubsidies voor organisaties voor mensen met een (chronische) ziekte, beperking of psychische aandoening

<https://www.zonmw.nl/nl/onderzoek-resultaten/gehandicapten-en-chronisch-zieken/voor-elkaar/alle-veelgestelde-vragen-over-projectsubsidies-voor-patienten-en-gehandicaptenorganisaties/>

Verslag van de werkbijeenkomsten in mei en juni 2018 die ZonMw in voorbereiding van het programma Voor elkaar! heeft georganiseerd met betrokken organisaties

<https://publicaties.zonmw.nl/samen-boksen-we-het-voor-elkaar/>

Uitkomsten van de patiëntdialoog die VWS in 2017 heeft georganiseerd

<https://www.rijksoverheid.nl/ministeries/ministerie-van-volksgezondheid-welzijn-en-sport/documenten/rapporten/2017/07/04/patientendialoog-eindrapportage>

Kamerbrief VWS over subsidiëring naar aanleiding van de patiëntdialoog

<https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2018/03/26/kamerbrief-ontwerp-besluit-over-subsidiering-van-patienten-en-gehandicaptenorganisaties>

Informatie over instellingssubsidies bij VWS

<https://www.dus-i.nl/subsidies/pgo/landelijke-patienten--en-gehandicaptenorganisaties>

Informatie over onze samenwerkingspartner PGOsupport

www.pgosupport.nl

Informatie over het VN-verdrag inzake de rechten van personen met een handicap op de website van ZonMw

<https://www.zonmw.nl/nl/onderzoek-resultaten/gehandicapten-en-chronisch-zieken/vn-verdrag-over-de-rechten-van-mensen-met-een-beperking/>

ZonMw is de Nederlandse organisatie voor gezondheidsonderzoek en zorginnovatie. Als intermediair tussen maatschappij en wetenschap werkt ZonMw aan de verbetering van preventie, zorg en gezondheid door het stimuleren en financieren van onderzoek, ontwikkeling en implementatie. ZonMw staat voor kennisvermeerdering, kwaliteit en vernieuwing in het gezondheidsonderzoek en de zorg. De organisatie bestrijkt het hele spectrum van fundamenteel gezondheidsonderzoek tot en met de praktijk van de zorg – van preventieve en curatieve gezondheidszorg tot en met de jeugdzorg. ZonMw heeft als hoofdpdrachtgevers het ministerie van VWS en NWO.

Voor meer informatie over het programma Voor elkaar! kunt u contact opnemen met het secretariaat via e-mail participatie@zonmw.nl of telefoonnummer 070 349 53 02

Fotografie Studio Oostrom
Ontwerp Katja Hilberg

In deze brochure vertellen wij waar het ZonMw-programma voor projectsubsidies Voor elkaar! over gaat.

ZonMw stimuleert
gezondheidsonderzoek en
zorginnovatie

Laan van Nieuw Oost-Indië 334
2593 CE Den Haag
Postbus 93245
2509 AE Den Haag
Telefoon 070 349 51 11
info@zonmw.nl
www.zonmw.nl

